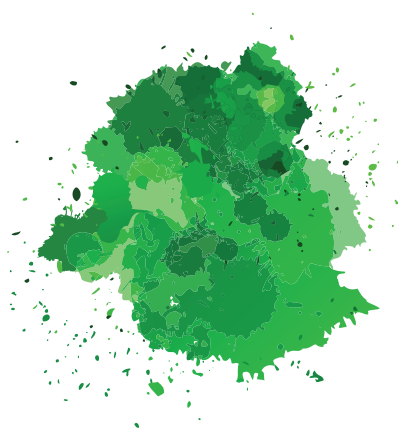

BRULOCAFICHES – BESLUITEN VAN DE BURGEMEESTER

UITVOERINGS- MODALITEITEN

- I. Definitie van politiebepsluit
- II. Beginselen van bestuursrecht
- III. Procedure
- IV. Opstelling van het besluit

134^{quater} NGW *zie fiches 2 en 4*), hetzij op grond van een bijzondere wetgeving (*zie fiches 3 en 5 tot 12*).⁶

1. DEFINITIE VAN POLITIEBESLUIT

Een politiebepsluit is een eenzijdige,¹ administratieve rechtshandeling² van individuele strekking³ die een specifieke⁴ maatregel in de vorm van een verbod, verplichting, toestemming, vrijstelling of elke andere maatregel van rechtswege inhoudt, om de openbare orde (namelijk de openbare veiligheid, gezondheid, rust of zindelijkheid) te handhaven of herstellen.⁵

De burgemeester spreekt deze maatregel uit hetzij op grond van zijn bevoegdheid van algemene bestuurlijke politie (art. 133, 2^e lid en 135, §2 van de NGW en art.

- 1 De burgemeester maakt unilateraal zijn wil kenbaar. Het akkoord van de bestemming is niet noodzakelijk.
- 2 De handeling brengt rechtsgevolgen met zich mee, bijvoorbeeld de verplichting om een inrichting te sluiten, werkzaamheden uit te voeren, ...
- 3 Een politiebepsluit is geen reglementaire rechtshandeling maar is gericht op een persoon, een welbepaalde groep van personen of een bijzondere situatie. Het heeft geen effect meer na de eerste toepassing.
- 4 De duur van de toepassing van het besluit is bepaald of bepaalbaar.
- 5 R.v.S., 8 juli 2011, CARRIERES VAN REETH-HOEFKENS, nr. 214.527, *Inforum* 281524.

2. BEGINSLEN VAN BESTUURSRECHT

Zoals alle bestuurshandelingen zijn politiebepsluiten onderworpen aan de algemene beginselen van het bestuursrecht. Aangezien ze in het bijzonder rechten en vrijheden beperken, moet de goedkeuring van politiebepsluiten gepaard gaan met garanties, die voornamelijk gebaseerd zijn op het evenredigheidsbeginsel.

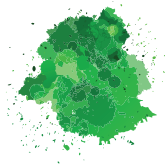
De politiebepsluiten van de burgemeester zijn aan de volgende voorwaarden gebonden:

2.1. Uitdrukkelijke motivering

Aangezien een politiebepsluit een individuele en eenzijdige administratieve rechtshandeling is, is het onderworpen aan een uitdrukkelijke motivering in de zin van de wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van de bestuurshandelingen.

Het besluit moet in de tekst zelf van de beslissing de **juridische** (bv. art. 133, 2^e lid/135, §2 NGW, art. 134ter NGW, ...) en **feitelijke motieven** (bv. bepaalde vaststellingen in een verslag) vermelden die aan de basis liggen van de interventie van de burgemeester en de maatregelen die hij uitvaardigt. De motivering moet in de schriftelijke rechtshandeling staan wanneer die aan de

- 6 Wat betreft de vraag welke bepalingen aan de burgemeester de bevoegdheid toekennen een maatregel van algemene bestuurlijke politie te nemen en welke bepalingen de grondslag zijn voor een bijzondere bestuurlijke politie, zij verwezen naar Ch. THIEBAUT, "Immeubles – Polices administratives générale et spéciales", *Rev. Dr. comm.*, 2013/3, p 49.

bestemming overhandigd wordt, en mag nadien niet toegevoegd worden.

De motieven moeten in rechte aanvaardbaar, relevant en nauwkeurig zijn en moeten blijken uit het administratieve dossier.

De redenering die de burgemeester ertoe bracht om een politimaatregel op te leggen, moet adequaat, m.a.w. voldoende nauwkeurig, duidelijk en concreet, toegelicht en gemotiveerd zijn.

Bijgevolg:

- worden te vage, nietszeggende of stereotiepe formuleringen verworpen;⁷
- mag de motivering niet tegenstrijdig of onvolledig zijn;
- moet de motivering verband houden met de genomen beslissing;
- in sommige gevallen, zoals een wijziging van het standpunt van de overheidsinstantie, moet de motivering versterkt worden.

De motivering moet de mogelijkheid bieden om na te gaan dat de burgemeester geen duidelijke beoordelingsfout begaan heeft en verduidelijken waarom bepaalde opmerkingen buiten beschouwing gelaten zijn. De motieven vormen een voorwaarde voor de externe en interne wettelijkheid van het politiebepsluit.

Wat de juridische motieven betreft, willen we erop wijzen dat de Raad van State zich uitgesproken heeft over de vraag of artikel 133, 2^e lid van de NGW, dat de burgemeester belast met de uitvoering van de politienormen, aangehaald dient te worden wanneer de burgemeester zijn interventie op een bijzondere wetgeving baseert. De Raad van State is van mening dat dit artikel niet ingeroepen kan worden als de juridische grondslag van een beslissing die gegrond is op een bijzondere wet of als de burgemeester reeds aangewezen wordt door een andere wetsbepaling zoals art. 134^{quater} om een maatregel van algemene bestuurlijke politie te nemen.⁸

We merken ook op dat de rechtspraak de motivering door verwijzing⁹ goedkeurt, m.a.w. een motivering op basis van andere documenten dan de beslissing zelf (bijvoorbeeld een verslag van de dienst stedenbouw, een

politieverslag, ...), op voorwaarde dat aan de volgende voorwaarden voldaan wordt:

- Het document waarnaar verwezen wordt, bestaat en is gemotiveerd.
- De bestemming is op de hoogte gebracht van dit document of wordt uiterlijk op het ogenblik van de kennisgeving van het politiebepsluit ervan op de hoogte gebracht.
- De burgemeester heeft duidelijk aangegeven dat hij het eens is met het document of dat hij er bezwaar tegen heeft en om welke redenen.

Het is ook belangrijk dat de motivering van het politiebepsluit strookt met de criteria van de in het bepsluit beoogde regelgeving. Indien bijvoorbeeld een politiebepsluit op basis van artikel 134^{quater} NGW genomen wordt, moet de motivering voldoen aan de uitvoeringsvoorwaarden van het artikel.

Met betrekking tot de interventiemotieven van de burgemeester wijzen we erop dat hij kan, en zelfs moet, interveniëren om een einde te maken aan het gevaar voor verstoring van de openbare orde, zelfs als de situatie geen onmiddellijk gevaar inhoudt: de dringendheid van de situatie is geen voorafgaande voorwaarde voor een interventie door de burgemeester.¹⁰

Als de burgemeester echter moet interveniëren ingeval van dwingende spoed dat rechtvaardigt dat hij het *audi alteram partem*-beginsel (zie verder) niet respecteert, zal hij moeten kunnen aangeven dat het om een dringend geval ging en tevens *concreet en precies* motiveren dat het niet mogelijk was om vooraf de verweermiddelen van de door de maatregel beoogde persoon te horen.¹¹

2.2. Voorafgaande hoorplicht en *audi alteram partem*-beginsel

Het bestuur is soms op grond van een wettekst verplicht om de burger **vooraf te horen**, voordat ze een administratieve rechtshandeling kan goedkeuren. Het gaat hier

7 M. VANDERHELST, "Autorités communales et immeubles bâtis: typologie d'intervention", *Rev.Dr.Comm.*, 2013/3, p. 31.

8 R.v.S., 6 september 1999, HOREX, nr. 82.188, *Inforum* 161857.

9 R.v.S., 26 november 2012, PAKBEL INTERNATIONAL, nr. 221.520, *Inforum* 281520.

10 L. VANSNICK, "L'exercice des pouvoirs de police du bourgmestre en cas d'atteinte à l'ordre public en voirie", *Rev.Dr.Comm.*, 2012/1, p. 23.

11 De Raad van State was van mening dat er geen spoedeisendheid is wanneer er tien dagen zaten tussen het politieverslag ter vaststelling van de schending van de openbare orde en de goedkeuring van het bepsluit van de burgemeester: de betrokkene had op de hoogte gesteld moeten worden en verzocht moeten worden om zijn argumenten kenbaar te maken, R.v.S., 9 september 2011, ACAR ET S.N.C., nr. 215.028, *Inforum* 262953; R.v.S., 10 april 2003, AKSOY, nr. 118.218, *Inforum* nr. 187332.

om een substantiële vormvereiste, die voorgeschreven wordt op straffe van nietigheid bij niet-naleving.

De Raad van State¹² wijst erop dat er een voorafgaand verhoor moet plaatsvinden,

- 1) wanneer een wettekst dit bepaalt,
- 2) wanneer het bestuur het recht van verdediging moet respecteren,
- 3) wanneer het bestuur van plan is een ernstige maatregel te nemen tegen de burger, of, ten slotte
- 4) wanneer dit het enige of geschiktste middel is om volledig geïnformeerd te zijn over de situatie of om te voldoen aan de zorgvuldigheidsplicht of aan de plicht de situatie aan een bijzonder en volledig onderzoek te onderwerpen.

Hoewel het voorafgaande verhoor niet uitdrukkelijk bij wet vastgelegd is, moet het bestuur altijd het **audi alteram partem-beginsel**¹³ (of de plicht om de burger te horen) naleven wanneer zij een ernstige maar niet-bestrafende maatregel tegen de burger wil nemen. De ernst kan voortvloeien uit de schending van de materiële of morele belangen van de betrokkene.¹⁴

Dit beginsel houdt in dat de burgemeester **de betrokkene op de hoogte moet stellen van de maatregel** die hij zal goedkeuren, evenals de motieven ervan, en dat hij hem de kans geeft diens **argumenten** - schriftelijk dan wel mondeling - kenbaar te maken¹⁵.

De burger moet dus:

- door middel van een voldoende uitdrukkelijke oproep op de hoogte gesteld zijn van de maatregel en diens motieven,
- kennis kunnen nemen van het volledige dossier,

12 R.v.S., 29 april 1970, CLAEYS, nr. 14.098, geciteerd in P. GOF-FAUX, *Dictionnaire élémentaire de droit administratif*, Bruylant, 2006, p. 30.

13 R.v.S., 9 november 2001, KOCYIGIT, nr. 100.705, *Inforum* 178410; R.v.S., 29 augustus 2006, S.A. CZH INVEST en COLIN, nr. 162080, *Inforum* 213381.

14 R.v.S., 25 februari 1986, DE MOT nr. 26.206, *Inforum* 63206.

15 Behoudens bewezen spoedeisendheid is het niet de taak van de burgemeester om te oordelen over het nut van verklaringen die hem gegeven kunnen worden om zichzelf te ontslaan van zijn hoorplicht, onder het voorwendsel dat hij perfect op de hoogte is van de situatie, R.v.S., 5 januari 2010, SA ESPACE FALSTAFF, nr. 199.338 du, *Inforum* 245226.

- voldoende tijd krijgen om zijn opmerkingen mee te delen (hoeveel tijd hij daarvoor krijgt hangt af van de concrete situatie),
- zijn verweermiddelen mondeling of schriftelijk kunnen uiteenzetten. De Raad van State ging er ook in bepaalde gevallen mee akkoord dat dit door middel van een telefoongesprek tussen burger en burgemeester gebeurt.¹⁶

Bij niet-naleving van het *audi alteram partem*-beginsel wordt het aangevochten besluit als onwettig beschouwd.

Het gaat echter om een beginsel van behoorlijk bestuur, en niet om een substantiële vormvereiste (in tegenstelling tot de voorafgaande hoorplicht). Dit betekent dat dit beginsel niet nageleefd hoeft te worden **in spoedgevalen die naar behoren gemotiveerd zijn** in de rechtshandeling. Deze uitzondering dient echter bedachtzaam toegepast en heel nauwkeurig gemotiveerd te worden. De spoedeisendheid wordt verworpen wanneer er te veel tijd zit tussen de vaststelling van de feiten en het nemen van het besluit.¹⁷

2.3. Naleving van het evenredigheidsbeginsel¹⁸

Er mag alleen afbreuk gedaan worden aan de uitoefening van grondwettelijke vrijheden als de openbare orde enkel bewaard kan worden met maatregelen die in het besluit opgenomen zijn. Deze maatregelen moeten evenredig zijn met de onrust of de ernst van de dreiging die ze moeten verhelpen: **de geplande maatregelen en de (dreiging van) verstoring die men wil vermijden, moeten in evenwicht zijn.**

Bijvoorbeeld:

- Een politiemaatregel tegen een insaluber of met instorting bedreigd gebouw mag niet meer omvatten dan wat nodig is om de openbare salubriteit of veiligheid te waarborgen.

16 R.v.S., 29 augustus 2006, SA CZH INVEST en COLIN, nr. 162080, *Inforum* 213381.

17 De spoedeisendheid is trouwens in tegenspraak met de termijn van bijna een maand tussen de goedkeuring van het besluit en de inwerkingtreding van het verbod; die tijd had benut kunnen worden om de eigenaar te aanhoren, R.v.S., 21 januari 2004, QUIEVY, nr. 127.292, *Inforum* 194086. Zie ook I. VINCKE, "Openbare veiligheid en salubriteit: huisvesting en bevoegdheden van de burgemeester", maart 2014, www.vsgb.be, p. 9.

18 R.v.S., 21 april 2006, SPRL LA DEMARCHE, nr. 157.850, *Inforum* 227280; R.v.S., 2 februari 2005, FOURDIN, nr. 140.008, *Inforum* 215698.

- Een maatregel tegen een inrichting die handelsactiviteiten uitoefent (bijvoorbeeld een sluiting), moet evenredig zijn met de daaruit voortvloeiende inbreuk op het beginsel van vrijheid van handel en nijverheid.¹⁹

Als de burgemeester de keuze heeft tussen meerdere maatregelen, is de Raad van State van mening dat hij niet wettelijk handelt door de strengste maatregel goed te keuren, wanneer blijkt dat die niet evenredig is met de feiten die de maatregel rechtvaardigen of met het beoogde doel.²⁰

Om de toepassing van dit beginsel te controleren, is het belangrijk om het politiebepsluit op gepaste en nauwkeurige wijze te motiveren (vooral de gekozen duur van de sluiting bijvoorbeeld).

2.4. Sanctie

Om aan een besluit een sanctie vast te hangen, dient de wettekst waarop de bevoegdheid gebaseerd is, formeel in die sanctiemogelijkheid te voorzien²¹. Dat is het geval bij het besluit van de burgemeester dat genomen is op basis van het BWRO (zie fiche 9).

Als het besluit genomen is op basis van zijn bevoegdheid van algemene bestuurlijke politie (artikelen 133, 2^e lid en 135, §2 NGW) (zie fiche 2), zal aan het politiebevel geen strafrechtelijke of administratieve sanctie verbonden zijn, aangezien artikel 119bis NGW²² enkel voorziet in de reglementen van de gemeenteraad.²³

Het besluit van de burgemeester is een handeling van algemene bestuurlijke politie en het is de taak van de wetgever, tenzij die bevoegdheid verleend werd aan de Koning, om vast te leggen wanneer de overtreding van het besluit gepaard kan gaan met een sanctie. Door in de algemene politieverordening in deze sanctiemogelijkheid te voorzien, wordt een bevoegdheid omzeild die artikel 119bis NGW (of art. 2, §1 van de wet van 24 juni 2013 betreffende de gemeentelijke administratieve sancties) toekent aan de gemeente, en wordt een

gemeentelijke administratieve sanctie ingevoerd op een gebied waarvoor de gemeente niet bevoegd is.

2.5. Gedwongen uitvoering

Het Hof van Cassatie wees er nogmaals op dat als er geen wettekst is die een gedwongen uitvoering machtigt en als er geen bijzondere omstandigheden gelden die een dringende interventie noodzakelijk maken om een ernstige schending van de openbare orde te vermijden, dan mag het gemeentebestuur pas overgaan tot de uitvoering van rechtswege, buiten de gemeentelijke bevoegdheid, van de door haar uitgevaardigde maatregelen nadat zij naar de rechter gestapt is.²⁴

Het gebruik van dwang zonder toestemming van een rechter gebeurt krachtens en onder de voorwaarden van artikelen 42 en 43 van de wet van 7 december 1998 tot organisatie van een geïntegreerde politiedienst, gestructureerd op twee niveaus.

Het is belangrijk om in politiebepsluiten precies en uitdrukkelijk te zijn over de gedwongen uitvoering van rechtswege. Als de politieverordening van de gemeente artikelen bevat met betrekking tot de gedwongen uitvoering, wordt aangeraden om daarnaar te verwijzen, evenals naar artikelen 42 en 43 van de wet van 7 december 1998 tot organisatie van een geïntegreerde politiedienst, gestructureerd op twee niveaus.

Het is van belang om het beginsel te benadrukken, volgens hetwelk het gebruik van dwang enkel uitzonderlijk en in ernstige gevallen²⁵ toegestaan is op initiatief van de burgemeester en zonder eerst naar een rechter te stappen.

Om de door de gemeente gemaakte kosten en uitgaven te kunnen terugvorderen bij de niet- verschenen burger, dient het besluit te preciseren dat de uitvoering in plaats van de burger zal gebeuren op zijn verantwoording.

Indien de burger niet overgaat tot een vrijwillige betaling van de kosten, kan de gemeente hem civielrechtelijk vervolgen. De bedragen kunnen eventueel ook geïnd worden onder dwang, volgens de voorwaarden van artikel 137bis NGW.

²⁴ Cass., 20 januari 1994, arrest Belgaffiche, Pas., 1994, I, 75, *Inform* 72765.

²⁵ M. NIHOUL, "L'exécution des mesures de police à l'égard des immeubles", *Rev.Dr.Comm.*, 2013/3, p. 64.

¹⁹ M. VANDERHELST, op.cit., p. 30.

²⁰ R.v.S., 21 januari 2004, QUIEVY, nr. 127.292, *Inform* nr. 194086.

²¹ P. LAMBERT (onder leiding van), *Manuel de droit communal*, Tome 1, Nemesis-Bruylant, 1998, p. 189.

²² Hier wordt verwezen naar de wet van 24 juni 2013 betreffende de gemeentelijke administratieve sancties.

²³ P. GOFFAUX, *Dictionnaire élémentaire de droit administratif*, Brussel, Bruylant, 2006, p. 196; In dezelfde zin A.L., DURVIAUX, *Droit Administratif*, Tome 1, L'action publique, Larcier, 2011, p. 141.

Het kan interessant zijn de beslagrechter te vragen om een conservatoir beslag te leggen op het gebouw, om de betaling te garanderen.

3. PROCEDURE

3.1. Vaststelling van een feit dat de interventie van de burgemeester rechtvaardigt

Sommige wetgevingen eisen dat dit feit de aanleiding vormt van een verstoring (of een dreiging van verstoring) van de openbare orde. Deze vaststelling gebeurt door de burgemeester zelf of, zoals meestal het geval is, op basis van een verslag van de bevoegde dienst of technicus (dienst stedenbouw, stabiliteitsingenieur, politie, brandweer, ...)²⁶.

Voorbeeld: politieverslag of verslag van de dienst stedenbouw

Deze verslagen moeten correct gemotiveerd zijn²⁷.

De voorgenomen maatregel moet gebaseerd zijn op concrete en precieze elementen die vastgesteld zijn op het ogenblik dat de burgemeester zijn beslissing neemt. Wanneer een verstoring of een dreiging van verstoring noodzakelijk is volgens de wettekst waarop de interventie van de burgemeester gebaseerd is, is een gewone klacht niet voldoende. Er dient dan ook nagegaan te worden of de openbare orde wel echt verstoord is.

3.2. Opstelling van het administratief dossier

Vervolgens neemt de burgemeester contact op met de betrokkene om **in der minne een oplossing** te vinden voor het probleem: hij legt hem, bij voorkeur per aangezekend schrijven, de beoogde maatregel en de motieven van de maatregel uit en stelt hem voor om – schriftelijk of mondeling – zijn verweermiddelen naar voren te brengen binnen een bepaalde termijn (deze termijn moet redelijk zijn tenzij het om een dringend geval gaat). Het beginsel van motivering van unilaterale bestuurshandelingen en het *audi alteram partem*-beginsel (zie hoger) moeten namelijk gerespecteerd worden.

²⁶ Over de modaliteiten van de vaststelling van de verstoring, waaronder het bezoek ter plaatse, zie M. VANDERHELST, “Autorités communales et immeubles bâtis: typologie d’intervention”, *Rev. Dr.Comm.*, 2013/3, p. 27.

²⁷ VANDERHELST M., “Autorités communales et immeubles bâtis: typologie d’intervention”, *Rev.Dr.Comm.*, 2013/3, p. 27.

Alle mondelinge communicatie – uitnodiging of verhoor van de burger – moet opgenomen zijn in een verslag dat dient als bewijsmateriaal. Dit verslag moet na het verhoor ondertekend worden door de burger en bewaard worden in het administratief dossier.

Het is heel belangrijk om, zodra dat mogelijk is, schriftelijk te herinneren aan de verschillende fasen en data van de procedure (brieven, verhoren en telefonische oproepen) en om alle desbetreffende bewijzen te bewaren in het administratief dossier (bewijs van verzending via aangezekend schrijven of door de politie, e-mails, ...).

3.3. Uitspraak van het politiebepaling

Als de minnelijke schikking mislukt, moet de betrokkene via een **politiebepaling** het bevel krijgen om de voorgeschreven maatregelen te nemen, zodat de verstoring voorkomen of beëindigd kan worden binnen een welbepaalde termijn.

Het politiebepaling moet de beroepsmogelijkheden vermelden waarover de betrokkene beschikt. Indien deze verplichting niet nageleefd wordt, wordt het besluit niet als nietig beschouwd, maar begint de verjaringstermijn wel vier maanden nadat de betrokkene in kennis gesteld werd van de handeling te lopen²⁸. Notons une contradiction entre les lois coordonnées sur le Conseil d’État et la loi du 12 novembre 1997 relative à la publicité de l’administration dans les provinces et les communes qui prévoit que faute de mention des voies de recours, le délai de prescription pour introduire le recours ne prend pas cours. Vu que la modification des lois coordonnées sur le Conseil d’État est la plus récente (2006 par rapport à la loi du 12 novembre 1997), la sanction établie à l’art. 19 de celles-ci doit s’appliquer et les délais de prescription prennent cours quatre mois après que l’intéressé se soit vu notifier l’acte ou la décision à portée individuelle sur la base du principe général qu’une loi postérieure prime sur une loi antérieure.

3.4. Naleving van de andere toepasbare bepalingen in het beoogde geval

Wanneer een besluit genomen wordt voor een aangelegenheid die valt onder het toepassingsgebied van een

²⁸ Artikel 19, 2° lid van de gecoördineerde wetten op de Raad van State van 12 januari 1973, B.S. 21.3.1973.

bijzondere wetgeving, moeten de voorwaarden in die wetgeving nageleefd worden²⁹.

Zo kan een gebouw niet afgebroken worden zonder dat men eerst een stedenbouwkundige vergunning verkregen heeft. De Raad van State is echter van mening dat er in extreme noodgevallen³⁰ afgeweken kan worden van die voorwaarden.

We willen hier ook wijzen op de verplichting tot herhuisvesting op grond van de Huisvestingscode en de rechtspraak inzake bestuurlijke politie volgens artikel 23 van de Grondwet over het recht op huisvesting. Voor de uitvoeringsvoorwaarden van die verplichting in het kader van de Huisvestingscode verwijzen we naar fiche 10 van deze brochure. Bij uitzetting op bevel van de burgemeester op basis van zijn bevoegdheid van algemene bestuurlijke politie (zie fiche 2), heeft de burgemeester de middelenverplichting om een nieuwe huisvesting te vinden, voor zover de dringendheid met betrekking tot de openbare orde dit toestaat³¹.

3.5. Openbaarmaking

Aangezien een politiebepaling een individuele bestuurshandeling is, moet de bestemming ervan in kennis gesteld worden. Deze kennisgeving maakt het besluit tegenwerpbaar ten aanzien van de betrokkene en vormt het startpunt voor de termijnen om beroep aan te tekenen.

De handeling wordt per aangetekend schrijven met ontvangstbevestiging of via een koerier (bijvoorbeeld de politie) meegedeeld aan de persoon die het voorwerp uitmaakt van de beslissing met ontvangstbevestiging of via aanplakking.

Een politiebepaling wordt voornamelijk meegedeeld via een kennisgeving en dient enkel aangeplakt te worden als een bijzondere wetgeving dit oplegt. Maar dat betekent niet dat er geen andere communicatiemiddelen gebruikt mogen worden in de plaats van of als aanvulling op de kennisgeving.

Als het bijvoorbeeld niet mogelijk is om het besluit individueel mee te delen (te veel of niet-identificeerbare bestemmingen), moet het besluit **aangeplakt** worden op de meest aangewezen plaatsen, en dus niet gewoon maar op het aankondigingsbord van de gemeente.

29 THIEBAUT, Ch., "Immeubles – Polices administratives générale et spéciale", *Rev.Dr.Comm.*, 2013/3, p. 56.

30 R.v.S., 30 oktober 1997, VAN CAMPENHOUT, nr. 69.310.

31 M. NIHOUL, op.cit, *Rev.Dr.Comm.*, 2013/3, p. 70.

Aanplakking is soms noodzakelijk om bijkomende bestemmingen op de hoogte te brengen van de maatregel. Zo wordt aangeraden om het besluit te plakken op de gevel van het gebouw wanneer een voor het publiek toegankelijke inrichting tijdelijk gesloten wordt.

In het Brussels Gewest gebeurt de mededeling in de taal van de betrokkene en in de twee talen als de bestemmingen onbepaald zijn³². Aanplakking dient dus in de twee talen te gebeuren.

In noodgeval kan de beslissing mondeling meegedeeld worden aan de betrokkene, en nadien nog eens schriftelijk.

Het wordt ook aangeraden om het verslag (of een kopie van de relevante fragmenten) mee te sturen waarop het besluit gebaseerd is of de bestemmingen op zijn minst de kans te geven om er kennis van te nemen.

3.6. Verzegeling

Deze maatregel kan toegepast worden telkens als een wettelijke of reglementaire bepaling het voorschrijft. In een heel oud arrest was het Hof van Cassatie van mening dat het trouwens toegestaan is om gebruik te maken van een verzegeling als conservatoire maatregel telkens als het hogere belang dit vereist³³.

Verzegeling is een van de maatregelen die de burgemeester kan nemen als dit noodzakelijk is om de openbare orde te herstellen.

Opdat het verbreken van een zegel bestraft kan worden krachtens artikel 283 van het Strafwetboek, dient de verzegeling in principe gebeurd te zijn door de overheidsinstantie op grond van een wettelijke of reglementaire bepaling. In dat kader heerst een polemiek over het feit dat de door de burgemeester aangebrachte verzegelingen aan deze voorwaarde voldoen en bijgevolg beschermd zijn door het Strafwetboek³⁴.

3.7. Gedwongen uitvoering

Als het besluit niet binnen de termijn uitgevoerd wordt, moet de betrokkene per aangetekend schrijven ervan op

32 Artikel 18, 1e lid van de wetten van 18 juli 1966 betreffende het gebruik van de talen in bestuurszaken.

33 Cass., 24 maart 1881, Pas. I, 170.

34 M. NIHOUL, "L'exécution des mesures de police à l'égard des immeubles", *Rev.Dr.Comm.*, 2013/3, 71 en I. VINCKE, "Openbare veiligheid en salubriteit: huisvesting en bevoegdheden van de burgemeester", www.vsgb.be, 3/2014, p. 6.

de hoogte gebracht worden dat er overgegaan wordt tot een gedwongen uitvoering van de beslissing.

Het is belangrijk om niet te verwijzen naar andere bepalingen die bijzondere bestuurlijke polities invoeren, om het beginsel van de onafhankelijkheid van de bestuurlijke polities niet te verloochenen.

4. OPSTELLING VAN HET BESLUIT

4.1. Legistiek

1. Titel

De titel vermeldt het voorwerp van de handeling en moet duidelijk, precies, volledig en beknopt zijn.

Voorbeeld: "Politiebesluit van 5 september 2017 dat de sluiting van een drankgelegenheid oplegt"

2. Inleiding

De inleiding is het deel van de handeling dat tussen de titel en de bepaling staat. Het informeert de lezer over belangrijke elementen aangaande de geldigheid van de handeling, namelijk de juridische basis en de formaliteiten die vervuld zijn tijdens de opstelling. Voor de auteur van de handeling heeft de inleiding ook een controlefunctie die het best vergeleken kan worden met een checklist. De opstelling van de inleiding verplicht de auteur er namelijk toe om rekening te houden met alle voorwaarden voor de opstelling van de handeling. In deze fase kan hij bijvoorbeeld vaststellen dat de lijst met artikelen die genoemd worden als juridische basis onvolledig is of dat een bepaalde formaliteit nog niet voldaan is.

In de inleiding moeten de volgende elementen staan:

a. De **rechtsmotieven**, namelijk juridische normen en de precieze artikelen die de juridische basis van het politiebepaling vormen.

Zij worden voorafgegaan door de vermelding 'Gelet op'.

Ofwel gaat het om een maatregel van:

- algemene politie (zie fiche 2 (art.133, al.2 et 135 NGW) en fiche 4 (art. 134^{quater} NGW): De maatregel heeft als doel de openbare orde te handhaven of herstellen, Er dient dan verwezen te worden naar artikelen 133, 2e lid en 135, §2 van de NGW of art. 134^{quater} NGW.³⁵

³⁵ Car "sans doute faut-il voir dans l'article 134quater NLC une modalisation des pouvoirs de police administrative générale dévolus aux communes et, en particulier, aux bourgmestres" (THIEBAUT, Ch., "Immeubles – Polices administratives générale et spéciale", *Rev.Dr.Comm.*, 2013/3, p. 49)

*Voorbeeld: "Gelet op artikel 133, 2e lid en 135 §2 van de Nieuwe Gemeentewet;" ou "Vu l'article 134quater de la nouvelle loi communale"*³⁶

- bijzondere politie (zie fiches 3 et de 5 à 12): men dient de toepasbare bijzondere wet te vermelden door het artikel van deze wet te preciseren dat de burgemeester de politiebevoegdheid geeft of het betrokken artikel van de NGW.

Voorbeeld: "Gelet op artikel 11 van de wet van 30 juli 1979 betreffende de preventie van brand en ontploffing en betreffende de verplichte verzekering van de burgerrechtelijke aansprakelijkheid in dergelijke gevallen;"

b. De **verplichte formaliteiten** die vervuld werden tijdens de opstelling van het besluit of de redenen waarom ze niet vervuld zijn. Zij worden voorafgegaan door de woorden "Overwegende dat".

Voorbeeld: "Overwegende dat het verslag dat de brandweer opmaakte op ..."

Ook de facultatieve formaliteiten mogen vermeld worden, maar dan na de verplichte formaliteiten. Zij worden ook voorafgegaan door de woorden 'Overwegende dat'.

c. De feiten die het besluit rechtvaardigen

Het besluit is onderworpen aan de naleving van de uitdrukkelijke motivering. De motieven van het besluit dienen dus vermeld te worden. De redenering dient toegelicht te worden die de burgemeester ertoe bracht om een politimaatregel op te leggen. De vermelde motieven moeten precies, duidelijk en concreet zijn.

De inleiding omvat bijvoorbeeld:

- Elk document (processen-verbaal, expertiseverslagen, ...) dat de schending van de openbare orde of de inbreuk op een bijzondere politie aantoon.

³⁶ L'article 133, al2 ne doit pas être invoqué en cas d'application de l'article 134quater car le bourgmestre est déjà désigné comme étant l'autorité communale compétente sur base de cet article, la référence à 133, al2 est donc superflue.

Voorbeeld: “Overwegende dat uit het verslag van de stand van zaken opgemaakt op 19 oktober 2012 door mevrouw X, hoofdinspecteur van de dienst stedenbouw, betreffende het gebouw gelegen in blijkt dat: [de motieven van het verslag vermelden die de maatregel rechtvaardigen]”

De documenten betreffende de algemene politie goed gescheiden houden van de documenten om de interventie van het bestuur te motiveren in het kader van een bijzondere bestuurlijke politie.

Als de interventie bijvoorbeeld gebaseerd is op artikelen 133 §2 en 135 NGW, moet er in principe niet verwezen worden naar het proces-verbaal van de stedenbouwkundige overtreding of naar een verslag van het huisvestingsbestuur, want die documenten motiveren en rechtvaardigen de interventie van de bijzondere politie voor stedenbouw en die voor huisvesting. Als er toch naar verwezen wordt, moeten de motieven van de schending van de openbare orde uitdrukkelijk vermeld worden.

• Verweermiddelen:

- de datum en de vorm (mondeling of schriftelijk) opgeven van enerzijds de informatie voor de burger betreffende wat hem ten laste gelegd wordt en anderzijds de uitnodiging voor de burger om zijn verweermiddelen uiteen te zetten;

Voorbeeld: “Overwegende dat de aangetekende brief van 15 oktober 2012 de eigenaar enerzijds in kennis gesteld heeft van de maatregel die men van plan is te nemen ten aanzien van hem, en anderzijds uitgenodigd heeft voor de hoorzitting op 18 oktober 2012”;

- de datum, de vorm (verhoor of per brief) en de door de burger vermelde relevante argumenten opgeven;

Voorbeeld: “Overwegende dat de eigenaar in zijn brief van 20 oktober 2012 de feiten erkent/betwist”;

Als de burger niet reageert op de uitnodiging, dan wordt dit vermeld.

Voorbeeld: “Overwegende dat een reactie van wege de eigenaar uitgebleven is ... “.

3. Bepaling

De bepaling is het deel van de handeling met de maatregelen die genomen worden via het besluit. In de bepaling worden de nieuwe rechten en plichten vermeld. Wat de vorm betreft, begint de bepaling met artikel 1 en eindigt die met het laatste artikel van de handeling.

De bepaling moet beknopt zijn: het is niet nodig om de inhoud van een hogere norm te herhalen.

De artikelen van het besluit moeten het volgende bevatten:

- a. **het voorwerp van de handeling en de inhoud van de beslissing**, waarbij de beoogde plaats en de duur van de beslissing gepreciseerd worden.

Voorbeeld: Het is verboden de inrichting “Het Café” gelegen te uit te baten tussen 21.00 en 6.00 uur, van 05/07/2013 tot en met 12/07/2013.

Een besluit mag geen sancties voorschrijven bij niet-naleving van de bepalingen, behoudens bijzondere bepalingen inzake bijzondere politie (*zie supra*).

- b. **de bestemming van de beslissing, diens woonplaats en hoedanigheid, en de vormen van de kennisgeving**

Als de woonplaats niet bekend is of als er geen specifieke bestemming is, dan dient het besluit aangeplakt te worden op het gebouw of de plaats waarover het geding loopt (*zie supra*).

Voorbeeld: Het onderhavige besluit wordt via aangetekend schrijven met ontvangstbevestiging meegedeeld aan de uitbater dhr. Vamos Alaplaya, Spanjelaan 24 te 1060 Brussel.

- c. de eventuele **aanplakking** als de beslissing interessant kan zijn voor derden (bv. aanplakking op de plaats waar het besluit van toepassing is; zoals een ongezonde woning of een met instorting bedreigd gebouw, instortingsgevaar,).

Voorbeeld: Het gemeentebestuur zal een kopie van het onderhavige besluit zichtbaar aanplakken op het bovengenoemde gebouw.

- d. de persoon die belast is met de controle van de naleving van het politiebepaling

Voorbeeld: De hoofdcommissaris van politie en korpschef staat in voor de controle van de naleving van dit besluit.

e. indien nodig de omstandigheden opgeven die het besluit kunnen opheffen

Voorbeeld: Het onderhavige besluit kan enkel opgeheven worden wanneer de eigenaar van het gebouw de stabiliseringswerken in het gebouw uitgevoerd heeft en een attest van een stabiliteitsingenieur voorgelegd heeft dat bevestigt dat de vastgestelde verzakking onder controle is en de bezetting van het gebouw geen gevaar vormt.

f. **de beroepsmogelijkheden** tegen het besluit, de bevoegde instantie om dit beroep te berechten, evenals de vormen en termijnen. Indien dit niet vermeld wordt, begint de termijn om in beroep te gaan tegen het politiebepsluit vier maanden nadat de betrokkene in kennis gesteld werd van het besluit te lopen³⁷ (zie supra).

Voorbeeld: Het onderhavige besluit kan het voorwerp uitmaken van een beroep dat via een verzoekschrift en per aangetekend schrijven ingesteld wordt op de griffie van de Raad van State (Wetenschapsstraat 33 te 1040 Brussel). De eiser beschikt over een termijn van 60 kalenderdagen vanaf de datum van kennisgeving of van kennisneming van het onderhavige besluit.

4. Bijlage

Eventueel de documenten toevoegen waarop het bestuur zich baseert om de maatregelen te nemen.

5. Handtekening

De waarnemende burgemeester ondertekent het besluit.

Model

[Titel van de handeling vermelden] GEMEENTE [invullen]

De Burgemeester,

Gelet op artikel of artikelen [soit de la police administrative générale soit les articles d'une police spéciale];

Gelet op [de documenten die de ten laste gelegde feiten vaststellen: processen-verbaal, expertise- of politieverlagen, klacht, ...];

³⁷ Zie artikel 19 van de organieke wetten op de Raad van State, gecoördineerd door het KB van 12 januari 1973.

Gelet op [datum en vorm van de uitnodiging voor de burger om zijn verweermiddelen uiteen te zetten];

Gelet op [datum en vorm van de uiteenzetting door de burger van zijn verweermiddelen en samenvatting van het standpunt (tegenspreken/aanvaarden) en de argumenten van de burger];

of

Gelet op de dringendheid en bijgevolg de onmogelijkheid om de burger vooraf te aanhoren;

Gelet op [de concrete motivering overnemen waarom het niet mogelijk is om de verweermiddelen van de burger te aanhoren];

Overwegende dat [motieven waarop de beslissing gebaseerd is, waarbij rekening gehouden wordt met en tegemoetgekomen wordt aan de relevante argumenten van de burger, vermelden dat de situatie de openbare orde dreigt te verstoren];

Overwegende dat de argumenten van de burger het niet wettigen om terug te komen op de voorgenomen maatregel met het oog op [een of meerdere doelstellingen (of missies) van het artikel, dat de basis van het besluit vormt, vermelden];

Overwegende dat alleen [de beoogde maatregel vermelden] een einde kan stellen aan de veroorzaakte verstoring;

BESLIST:

Artikel 1. [Het voorwerp van de handeling en de inhoud van de beslissing opgeven, waarbij de beoogde inrichting/persoon en de duur van de beslissing gepreciseerd worden].

Artikel 2. Het onderhavige besluit wordt meegedeeld [per aangetekend schrijven met ontvangstbevestiging] aan [de naam, voornaam, woonplaats en hoedanigheid van de bestemming(en) opgeven].

Artikel 3. Het gemeentebestuur zal een kopie van het onderhavige besluit zichtbaar aanplakken op [de plaats verduidelijken].

Artikel 4. [De personen vermelden die instaan voor de controle van de naleving van het onderhavige besluit (de korpschef van politiezone 2 en de gemeentelijke dienst voor stedenbouw)].

Artikel 5. [Indien nodig, de omstandigheden opgeven die het besluit (uitvoering van werkzaamheden,

voorlegging van documenten of attestaten, ...) of de maatregelen voor gedwongen uitvoering kunnen opheffen.]

Artikel 6. Het onderhavige besluit kan het voorwerp uitmaken van een beroep dat via een verzoekschrift en per aangetekend schrijven ingesteld wordt op de griffie van de Raad van State (Wetenschapsstraat 33 te 1040 Brussel). De eiser beschikt over een termijn van 60 kalenderdagen vanaf de datum van kennisgeving of publicatie van het besluit.

[datum], te [gemeente]

De Burgemeester,

[naam]

REFERENTIES

• Rechtspraak

- R.V.S., 26 november 2012, PAKBEL INTERNATIONAL, nr. 221.520, *Inforum* 281520
 - R.V.S., 9 september 2011, ACAR ET S.N.C., nr. 215.028, *Inforum* 262953
 - R.V.S., 8 juli 2011, CARRIERES VAN REETH-HOEFKENS, nr. 214.527, *Inforum* 281524
 - R.V.S., 5 januari 2010, SA ESPACE FALSTAFF, nr. 199.338 du, *Inforum* 245226
 - R.V.S., 29 augustus 2006, S.A. CZH INVEST et COLIN, nr. 162080, *Inforum* 213381
 - R.V.S., 21 april 2006, SPRL LA DEMARCHE, nr. 157.850, *Inforum* 227280
 - R.V.S., 2 februari 2005, FOURDIN, nr. 140.008, *Inforum* 215698
 - R.V.S., 21 januari 2004, QUIEVY, nr. 127.292, *Inforum* 194086
 - R.V.S., 10 april 2003, AKSOY, nr. 118.218, *Inforum* 187332
 - R.V.S., 9 november 2001, KOCYIGIT, nr. 100.705, *Inforum* 178410
 - R.V.S., 6 september 1999, HOREX, nr. 82.188, *Inforum* 161857
 - R.V.S., 30 oktober 1997, VAN CAMPENHOUT, nr. 69.310
 - Cass., 20 januari 1994, arrêt Belgaffiche, Pas., 1994, I, 75, *Inforum* 72765
 - R.V.S., 25 februari 1986, DE MOT nr. 26.206, *Inforum* 63206
 - R.V.S., 29 april 1970, CLAEYS, nr. 14.098 geciteerd in P. GOFFAUX, *Dictionnaire élémentaire de droit administratif*, Bruylant, 2006, p. 30
 - Cass. 24 maart 1881, Pas.I, 170
- Doctrine
- DURVIAUX A.L., *Droit Administratif*, Tome 1, L'action publique, Larcier, 2011
 - FRASELLE N., "Apposition de scellés par le bourgmestre", *Mouv. Comm*, 6-7/2003, p. 258-259
 - GOFFAUX P., *Dictionnaire élémentaire de droit administratif*, Bruxelles, Bruylant, 2006
 - LAMBERT P. (olv), *Manuel de droit communal*, tome 1er, Nemesis-Bruylant, 1998, p. 189
 - NIHOUL, M., "L'exécution des mesures de police à l'égard des immeubles",
 - *Rev.Dr.Comm.*, 2013/3, p. 59 e.v.
 - RAMELOT V., "La police administrative et ses contraintes", www.avcb.be, jan. 2008
 - RENDERS D., "Le point sur la motivation formelle de l'acte administratif unilatéral",
 - www.avcb-vsgeb.be
 - SCHOONBROODT E., "Sanctions administratives communales – outils communaux de lutte contre l'insécurité, l'insalubrité et les incivilités", *Politeia*, 2009, ch. 0/3
 - SMOOS S., *Les pouvoirs des communes en matière de police administrative générale*, UVCW, 2008
 - THIEBAUT, Ch., "Immeubles – Polices administratives générale et spéciale",
 - *Rev.Dr.Comm.*, 2013/3, p. 56
 - VANDERHELST M., "Autorités communales et immeubles bâtis: typologie d'intervention", *Rev. Dr.Comm.*, 2013/3, p. 20 e.v.

BRULOCAFICHES – BESLUITEN VAN DE BURGEMEESTER

- VANSNICK, L., “L’exercice des pouvoirs de police du bourgmestre en cas d’atteinte à l’ordre public en voirie”, *Rev.Dr.Comm.*, 2012/1, p. 18 e.v.
- VASSART A., *La commune et l’ordre public*, UVCW, Politeia, 2013
- VINCKE I., “Sécurité et salubrité publique: logement et pouvoirs du bourgmestre”, 3/2014, www.avcb.be
- Principe de technique législative: guide de rédaction des textes législatifs et règlementaires, R.V.S., www.raadvst-consetat.be, 2008